

Inregelen: voer voor

Joep van de Ven is mede-oprichter en directeur van CV Tuning, een bedrijf in Nijmegen dat zich heeft gespecialiseerd in het optimaliseren van cv-installaties in bestaande utiliteitsgebouwen en woningen. In woningen valt volgens Van de Ven een besparing van gemiddeld 10 procent te behalen, door de installatie nog eens goed na te lopen en (opnieuw) in te regelen. Inregelen moet, maar blijkt in bestaande woningen vaak een crime. Een goed resultaat is niet vanzelfsprekend.

"Het goed inregelen van cv-installaties in bestaande woningen is veel moeilijker dan in de utiliteitsbouw", zegt Van de Ven. "De reden is vrij simpel. Dikwijls deugt het ontwerp in de woning niet. De verhouding warm tapwater en cv-capaciteit is uit elkaar gaan lopen. Warmte speelt een ondergeschikte rol, het moet vooral mooi zijn. Een combinatie van verschillende typen radiatoren, vloerverwarming en convectoren is niet ongewoon. Bovendien wordt een installatie door de jaren heen vaak veranderd en uitgebreid. En ook is de installatie of zijn delen daarvan lang niet altijd aangelegd door een vakman."

Toeters en bellen

"In een utiliteitsgebouw is alles vooraf berekend en volgens een vrij eenvoudig concept gebouwd. In de woningbouw wordt vaak niet aan een installatie gerekend, maar koopt men wat men mooi vindt. Je ziet er veel meer toeters en bellen. De particulier laat het esthetische aspect dikwijls het zwaarst wegen. Als je voor een vloerverwarming of convectorputje kiest, ben je immers verlost van die sta-in-de-weg voor het raam. Maar om dat alles goed af te stellen is niet makkelijk. De impact van niet goed functionerende verwarmingstoestellen is relatief groot in een huishouden. Stel dat je tien radiatoren hebt in je woning en één

is er verkeerd ingesteld, dan is dat tien procent van het totale bestand. In een kantoor met honderd radiatoren zou dat slechts één procent zijn, waardoor het effect veel kleiner is."

Leidingmethode

Van de Ven regelt in volgens de 'leidingmethode'. U zult de leidingmethode niet tegenkomen in de handleiding 'Kleintje inregelen' van ISSO. "Het is een eigen ontwikkeling", verduidelijkt Van de Ven. "Ik regel in op basis van het leidingverloop en controleer het resultaat via Delta T, maar uiteindelijk is de binnentemperatuur dé graadmeter. Dat gaat sneller dan wanneer ik uitsluitend met Delta T zou werken. Overigens is de leidingmethode overal te gebruiken, dus niet alleen in bestaande bouw."

Aan de hand van een klein voorbeeld verduidelijkt Van de Ven hoe je bijna per definitie moet schipperen als een installatie in een woning samengesteld blijkt uit ongelijksoortige elementen. "De radiator heeft een bepaalde Delta T nodig voor een optimale warmteafgifte. Zou je hem die Delta T geven, dan zal bijvoorbeeld een convector in het systeem niet optimaal presteren. Dus moet je een kunstgreep toepassen en de radiator een iets grotere Delta T geven, zodat de convector wat meer water krijgt en dus iets meer warmte

afgeeft. Het is een compromis en het blijft lastig."

Watertemperatuur omlaag

"Vorig jaar heb ik twintig huishoudens gedaan", vervolgt Van de Ven. "Je werkt je drie slagen in de rondte om het goed te krijgen en dan nog kun je geen absolute garantie geven dat het systeem daarna ook perfect functioneert. Twee dingen verdienen extra aandacht: het ontwerp van de installatie en het aanpakken van misverstanden rond het stoken. Eén van die misverstanden is de opvatting dat een combinatie van radiatoren, convectoren en vloerverwarming alleen goed werkt als je dag en nacht doorstookt met een iets te hoge watertemperatuur. Als dat een goede manier van stoken is, wat sommigen denken, dan hoeft je eigenlijk niks in te regelen, want dan kun je het gewoon met je thermostaatkranen af. Die smoren het teveel aan warmte weg, maar het blijft wel in de leidingen. Wil je echt goed stoken, comfortabel en energiezuinig, dan moet je om te beginnen zorgen dat de watertemperatuur omlaag gaat. En 's nachts de verwarming uitlaten."

Trainen op onderdelen

Vloerverwarming met individuele ruimteregelaars en motorthermostaten is de schrik van elke inregelaar, volgens Van de Ven. "Als ik ergens kom om in te regelen en de bewoner wil een kamer twee graden verwarmen, dan duurt dat twee tot vier uur, afhankelijk van de dekvloer, de leidingdiameters en de afstand tussen de leidingen. Dat werkt dus niet; die bewoner is dan allang weer weg. Dat krijg je niet goed geregeld. Ik heb in mijn cursussen zelfs nog geen instructie daarvoor uitgewerkt." Van de Ven doelt op de trainingen die hij verzorgt voor vakmensen die het inregelen onder de knie willen krijgen. "Wat ik dan doe is trainen op onderdelen. Een vloerverwarming inregelen

specialisten

Van deze configuratie krijgt zelfs de meest geroutineerde inregelspecialist het benauwd.

is voor velen prima te doen, maar een vloerverwarming inregelen als onderdeel van het hele concept, dat is een ander verhaal.”

Servicemonteur

Van de Ven, die het inregelen letterlijk in de vingers heeft, pleit al langere tijd voor een structuur waarbij het inregelen van installaties in woningen en gebouwen het min of meer exclusieve domein wordt van een daarvoor opgeleide servicemonteur. “Je moet eerst het ontwerp beoordelen, en dat is iets wat niet op de weg ligt van de reguliere monteur. De monteur komt binnen en installeert moeiteloos tien radiatoren. Dat doet hij snel en geroutineerd, het leidingwerk ziet er strak uit. Hij sluit een regelaar aan en die heeft instellingen af fabriek. En dan doet de installatie het in zoverre dat er warm water doorheen loopt. Maar dan is er iemand nodig, bijvoorbeeld de eerder genoemde servicemonteur, die de installatie naloop en inregelt. De servicemonteur beoordeelt niet alleen het ontwerp van de installatie, maar kiest ook de instellingen die daarbij passen. Als er proble-

men optreden kan hij die herkennen en herleiden naar mogelijke oorzaken. Bovendien beschikt hij over de kennis en vaardigheid om problemen op te lossen.”

Energieservices

“Kijk, ik leid mensen op”, zegt Van de Ven. “Daarbij gaat het om het verkrijgen van globaal inzicht en het aanleren van praktische vaardigheden. Dat is geen probleem. Maar wil je verder gaan, de diepte in, dan wordt het voor sommige cursisten lastig. Niet dat ze niet willen – ze vinden het prachtig en erkennen ook dat het werkt – maar je moet het maar zien op te brengen als je in een bedrijfsstructuur zit waarbij

je niet dagelijks met dit soort werkzaamheden te maken hebt. Dus waar ik eigenlijk naartoe wil is dat het inregelen van installaties in eerste instantie terecht komt bij instanties als energieservices. Daar lopen mensen rond die voortdurend onderhoud plegen aan installaties en die er belang bij hebben dat het goed werkt. Dan kun je aan een opzet werken waarbij je servicemonteurs in korte opleiding tot inregelspecialist, waarna ze meteen aan de slag kunnen. Het grote voordeel is dat de cursisten volop kunnen oefenen en het geleerde structureel in de praktijk kunnen brengen. Die situatie is mijn ideaalbeeld.” •

Training inregelen huishoudelijke installaties

Een van de werkzaamheden van CV Tuning is het geven van trainingen ‘CV-optimalisatie huishoudelijke installaties’, waarbij cursisten een snelle methode voor het inregelen van een cv-installatie leren. De bijeenkomsten zijn bedoeld voor mensen met een professionele insteek, zoals installateurs, die geïnteresseerd zijn in de werking en aanpak van het (waterzijdig) inregelen van een cv-installatie.

Meer informatie vindt u op www.cvtuning.nl.